

Hoitokodin liittymistä kunnalliseen jätehuoltoon koskevan asian siirto valvontaviranomaiselle

232/60.606/2021

Uudenmaan jätelautakunta 30.09.2021 § 19

Valmistelija: vastaava jäteasiaintarkastaja Pamela Ek, ujlk@ujlk.fi, puh. 020 690 145

Tausta

Esperi Care Oy:n (omistaja) omistamissa tiloissa osoitteessa Pajutie 2, 07940 Loviisa, toimii Pajunkissan Hoitokoti. Hoitokoti on suunnattu ikääntyneiden ja vammaisten tehostettuun palveluasumiseen sekä vammaisten palveluasumiseen.

Kunnallinen jäteyhtiö Rosk'n Roll Oy Ab on kesäkuussa 2021 ollut yhteydessä hoitokotiin kiinteistön jätehuollon järjestämisestä. Hoitokodin johtajan mukaan omistaja järjestää kiinteistön jätehuollon, jolloin jäteyhtiö on ollut yhteydessä omistajaan. Omistaja kieltäytyi luovuttamasta kiinteistöllä syntyvät jätteet kunnan järjestämään jätehuoltoon.

Uudenmaan jätehuoltoviranomainen kehotti 23.6.2021 (liite 1) omistajaa tilaamaan jäteastioiden tyhjennyspalvelut kiinteistölle 14.7.2021 mennessä kunnallisen jäteyhtiö Rosk'n Roll Oy Ab:n asiakaspalvelusta. Kehotuksessa todetaan, että jätehuoltoviranomainen voi siirtää asian kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, joka sakon uhalla voi määrätä veloitteen täytettäväksi, mikäli kehotusta ei noudateta määräpäivään mennessä.

Omistaja ei ole noudattanut kehotusta vaan vastasi jätehuoltoviranomaiselle sähköpostitse (oheismateriaali 1), että omistajan kantana on, että kyseisellä kiinteistöllä syntyvät jätteet ovat yksityisessä sosiaali- ja terveystalvetoiminnassa syntyviä jätteitä, jotka eivät kuulu kunnan vastuulle.

Perustelut

Lainsäädäntö ja ohjeet:

Jätelain 32 §:n 1 mom. 1) kohdan mukaan kunnan on järjestettävä vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvän jätteen jätehuolto. Hallituksen esityksessä jätelaiksi (HE 199/2010) todetaan, että asumisessa syntyvää jätettä olisi kaikki vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvä jäte sen lajista, laadusta ja määrästä riippumatta. Jätelain 41 §:n mukaan kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan on luovutettava 32 §:n mukaisesti kunnan vastuulle kuuluva jäte alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen.

Kuntaliitto ry on antanut tulkintaohjeita siitä, mitä asumisella on jätelain yhteydessä tarkoitettu yleiskirjeen 3/2019 liitemuistiossaan (liite 2). Kuntaliitto toteaa muun muassa, että on huomattava, että asuminen on toimialariippumatonta ja sitä voi tapahtua eri toimialojen liiketoiminnan puitteissa. Asumista määriteltäessä tulee pohtia, tuotetaanko rakennuksessa asuntopalveluita.

Kuntaliiton mukaan myös Tilastokeskuksen toimialaluokitus (TOL 2008) voi käyttää avuksi määriteltäessä asumista. Toimialaluokituksessa esimerkiksi terveys- ja sosiaalipalveluiden (Q) alaluokkana on sosiaalihuollon laitospalvelut (87), johon kuuluvat sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. Samaan luokkaan kuuluvat myös yksityisen sektorin tuottamat laitos- ja asumispalvelut. Sosiaalihuollon laitoshoidosta esimerkiksi vanhainkodit ja lastenkodit ovat asumista, koska niiden pääasiallinen tarkoitus on tarjota hoivan lisäksi turvallista, jopa pysyvää asumista ihmisille, jotka eivät voi asua kotona. Alaluokkaan 87301 Ikääntyneiden palveluasuminen kuuluvat ikääntyneille tarkoitetut ryhmäasumiseen perustuvat asumispalvelut ja palvelutalot, joissa asukkaat asuvat yleensä vakinaisesti. Tähän kuuluu myös tehostettu palveluasuminen. Asumispalveluita tarjoavat sekä julkiset että yksityiset toimijat arviolta yhtä paljon.

Jätelain 36 §:n mukaan kunnan on järjestettävä kiinteistöittäinen jätteenkuljetus (kunnan järjestämä jätteenkuljetus) ja vain kunta tai jätteen kuljettaja, joka toimii kunnan lukuun, saa ottaa jätteen kuljetettavakseen kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa.

Jätelain 43 §:n mukaan kunta voi päätöksellään siirtää jätelaissa säädetyt jätehuollon palvelutehtävät tätä varten perustetulle yhtiölle, jonka kunta yhdessä muiden kuntien kanssa omistaa.

Jätelain 24 §:n mukaan jätelainmukaisissa asioissa yleisiä valvontaviranomaisia ovat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. 126 §:n mukaan valvontaviranomainen voi kieltää sitä, joka rikkoo jätelakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa.

Johtopäätös:

Omistaja vetoaa siihen, että se on yksityinen palveluntarjoaja ja tarjoaa yksityistä sosiaali- ja terveyspalvelua. Yksityisessä sosiaali- ja terveyspalvelussa syntyvät jätteet eivät kuulu kunnan vastuulle.

Hoitokoti Pajunkissa käytetään kuitenkin palveluasumiseen ja tehostettuun palveluasumiseen. Asumisessa syntyvä jäte kuuluu jätelain 32 §:n 1. mom. 1) kohdan nojalla aina kunnan vastuulle, riippumatta siitä, mikä taho tarjoaa palvelun, johon sisältyy asumista.

Palveluasuminen ja tehostettu palveluasuminen on myös Kuntaliitto ry:n

ohjeen mukaan sellaista asumista, jonka jätehuollon kunnan on jätelain 32 §:n 1. mom. 1) kohdan perusteella järjestettävä.

Rosk'n Roll Oy Ab on kahdentoista kunnan omistama kunnallinen jäteyhtiö. Loviisa on yksi omistajakunnista. Kaikki omistajakunnat (Askola, Hanko, Inko, Karkkila, Lohja, Loviisa, Pornainen, Porvoo, Raasepori, Sipoo, Siuntio ja Vihti) ovat päättäneet siirtää jätehuollon palvelutehtävät Rosk'n Roll Oy Ab:lle. Jätteen kuljetus on tällainen palvelutehtävä. Koska Uudenmaan jätehuoltoviranomaisen alueella on kunnan järjestämä jätteenkuljetus, ainoastaan kunnallinen jäteyhtiö Rosk'n Roll Oy Ab saa jätelain 36 §:n nojalla kuljettaa jätettä, joka jätelain 32 §:n mukaan kuuluu kunnan vastuulle. Siten omistajan on jätelain 41 §:n mukaan luovutettava hoitokoti Pajunkissassa syntyvät jätteet Rosk'n Roll Oy Ab:n järjestämään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen eivätkä muut jätteenkuljetusyrietykset saa ottaa sitä vastaan.

Yleisenä valvontaviranomaisena toimii tässä asiassa Loviisan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen.

Ehdotus:

Koska Esperi Care Oy (omistaja) kieltäytyy luovuttamasta hoitokoti Pajunkissassa syntyvät jätteet kunnan järjestämään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen, jätelautakunta päättää siirtää hoitokoti Pajunkissan liittymistä kunnalliseen jätehuoltoon koskevan asian valvontaviranomaiselle, eli Loviisan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle, käsiteltäväksi.

Jätelautakunta pyytää ympäristönsuojeluviranomaista määräämään omistajaa täyttämään velvollisuutensa liittyä kunnalliseen jätehuoltoon.

Päätös:

Koska Esperi Care Oy (omistaja) kieltäytyy luovuttamasta hoitokoti Pajunkissassa syntyvät jätteet kunnan järjestämään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen, jätelautakunta päätti siirtää hoitokoti Pajunkissan liittymistä kunnalliseen jätehuoltoon koskevan asian valvontaviranomaiselle, eli Loviisan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle, käsiteltäväksi.

Jätelautakunta pyysi ympäristönsuojeluviranomaista määräämään omistajaa täyttämään velvollisuutensa liittyä kunnalliseen jätehuoltoon.